

παλούκι

παλούκι, το, ουσ. [<μσν. παλούκιον, υποκορ. του λατιν. paluceus], το παλούκι. **1.** όργανο με το οποίο γινόταν παλιότερα ο ανασκολοπισμός. Περνούσαν το παλούκι από τον πρωκτό του θύματος και με συνεχή χτυπήματα το έβγαζαν από την πλάτη ή τον ώμο του θύματος το οποίο άλλοτε πέθαινε ακαριαία και άλλοτε έπειτα από μερικές ώρες ή μέρες: «όλοι οι αιχμάλωτοι αυτό που φοβόντουσαν περισσότερο ήταν το παλούκι». Συνών. *καζίκι (1)*. **2.** μεγάλη δυσκολία, αντιξοότητα, ιδίως σε κάποια δουλειά, σε κάποια εργασία, σε κάποια κατάσταση: «είναι μέσ' στα νεύρα του, γιατί του 'τυχε ένα παλούκι στη δουλειά του και δεν ξέρει τι να κάνει». (Λαϊκό τραγούδι: *στις εξάρσεις μου απάνω πριν προλάβω ν' ανασάνω, ο λοχίας κάνει μπούκα, ωχ αμάν κάτι παλούκια*). **3.** οτιδήποτε θεωρούμε πως είναι πολύ δύσκολο ή κρίσιμο σε κάποια πορεία μας: «όλα τα θέματα στις εξετάσεις ήταν παλούκια». Από το ότι παλιότερα χρησιμοποιούσαν τα παλούκια ως μέσο βασανιστηρίου ή και θανάτωσης (παλούκωμα). Συνών. *αγγούρι (1, 2) / καζίκι (2, 3)*.

- άνθρωπος του σκοινιού και του παλουκιού, βλ. λ. [άνθρωπος](#).

- η δουλειά είναι παλούκι, βλ. λ. δουλειά.

- κάθεται σαν παλούκι, βλ. φρ. *στέκεται σαν παλούκι*.

- κάθομαι στο παλούκι ή κάθομαι στα παλούκια, βρίσκομαι σε πολύ δύσκολη κατάσταση, περνώ οικονομικές δυσκολίες: «όλοι τη βόλεψαν μια χαρά και μόνο εγώ κάθομαι ακόμα στο παλούκι».

- καλάμια και παλούκια! βλ. λ. [καλάμι](#).

- όποιος πηδάει πολλά παλούκια, μπαίνει κι ένα στον κώλο του, όποιος αποτολμά επικίνδυνα εγχειρήματα ή όποιος μπερδεύεται σε ύποπτες υποθέσεις, κάποτε θα έρθει η στιγμή που θα πάθει μεγάλη ζημιά: «άσε τα επικίνδυνα ανοίγματα, γιατί, όποιος πηδάει πολλά παλούκια, μπαίνει κι ένα στον κώλο του».

- πέφτω σε παλούκι ή πέφτω σ' ένα παλούκι, αντιμετωπίζω μεγάλη δυσκολία, ιδίως σε κάποια δουλειά, σε κάποια εργασία: «έπεσα σ' ένα παλούκι, που μ' έριξε ένα μήνα πίσω στη δουλειά».

- στέκεται σαν παλούκι, στέκεται συνεσταλμένος και άφωνος σε μια θέση, είτε γιατί δεν έχει ή δεν ξέρει κάτι να πει είτε γιατί βρίσκεται σε άγνωστο περιβάλλον και δεν ξέρει πώς να συμπεριφερθεί: «ποιος είναι εκείνος ο νεαρός που στέκεται σαν παλούκι κοντά στην πόρτα; || επειδή βρισκόταν σε ξένο περιβάλλον, έπιασε μια γωνιά και στεκόταν σαν παλούκι || έλα κοντά μας, ρε φίλε, μη στέκεσαι σαν παλούκι». Συνών. *στέκεται σαν αγγούρι*.